

ZAŁĄCZNIK NR 1

**do Polityki ochrony dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem
obowiązującej w Stowarzyszeniu Harcerstwa Katolickiego „Zawisza”
Federacja Skautingu Europejskiego
SKAUCI EUROPY**

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI PERSONEL-MAŁOLETNI ORAZ MAŁOLETNI-MAŁOLETNI

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie. Personel traktuje dzieci i młodzież z szacunkiem oraz uwzględnia ich godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie. Personel realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych organizacji oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników, współpracowników (osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych), stażystów i wolontariuszy, szefów oraz członków wspierających Stowarzyszenia, a także każdą dorosłą osobę mającą kontakt z małoletnimi znajdującymi się pod opieką Stowarzyszenia, jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą Stowarzyszenia.

Zasady bezpiecznych relacji PERSONEL - MAŁOLETNI

Jesteś zobowiązany/a do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.

Komunikacja z małoletnimi

1. W komunikacji z małoletnimi zachowuj cierpliwość i szacunek.
2. Słuchaj uważnie dzieci i młodzieży i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
3. Nie wolno Ci zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego. Nie wolno Ci krzyczeć na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa małoletniego lub innych małoletnich.
4. Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich. Obejmuje to wizerunek małoletniego, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
5. Podejmując decyzje dotyczące małoletniego, poinformuj go o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.

6. Szanuj prawo małoletniego do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić małoletniego, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe.
7. Zadbaj o to, aby być w zasięgu wzroku lub słuchu innych członków personelu, kiedy prowadzisz aktywności z małoletnimi. W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, kiedy musisz zostać z małoletnim sam na sam, zawsze powiadom o tym inne osoby z personelu oraz poinformuj, w którym dokładnie miejscu będziesz przebywać wraz z małoletnim.
8. Nie wolno Ci zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
9. Zapewnij małoletnich, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

Działania z małoletnimi

1. Doceniaj i szanuj wkład małoletnich w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
2. Nie faworyzuj małoletnich.
3. Nie wolno Ci nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
4. Nie wolno Ci utrzymywać wizerunku małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych.
5. Nie wolno Ci proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci i młodzieży.
6. Nie wolno Ci przyjmować pieniędzy ani prezentów od małoletniego, ani jego rodziców/opiekunów prawnych małoletniego, za wyjątkiem prezentów o charakterze sentymentalnym np. album ze zdjęciami, prace manualne wykonywane przez małoletnich. Nie wolno Ci wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub jego rodziców/opiekunów, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Jeśli zdarzy się sytuacja, w której rodzic/opiekun prawny będzie chciał wesprzeć finansowo lub zakupić sprzęt dla jednostki, nie może to wpływać na inne traktowanie małoletniego, którego rodzic/opiekun prawny udzielił wsparcia jednostce.
7. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletniego przez członka personelu lub członka personelu przez małoletniego, muszą być raportowane Asystentowi ds. Ochrony Dzieci Młodzieży. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

Kontakt fizyczny z małoletnimi

Każde przemocowe działanie wobec małoletniego jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby małoletniego w danym momencie, uwzględnia wiek małoletniego, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego małoletniego może być nieodpowiednie wobec innego. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym

osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję małoletniego, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez małoletniego lub osoby trzecie.

1. Nie wolno Ci bić, szturchać, rzucać przedmiotami, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego.
2. Nigdy nie dotykaj małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
3. Nie stosuj kar fizycznych, w tym np. przysiadów lub długotrwałego stania na baczność.
4. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
5. Nie angażuj się w takie aktywności jak łaskotanie, czy brutalne zabawy fizyczne.
6. Zachowaj szczególną ostrożność wobec małoletnich, którzy doświadczyli nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że małoletni będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.
7. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
8. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego, unikaj innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z małoletnim. Dotyczy to zwłaszcza pomagania małoletniemu w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, korzystaniu z toalety. Zadbaj o to, aby w każdej z czynności pielęgnacyjnych i higienicznych asystowała Ci inna osoba dorosła ze Stowarzyszenia.
9. Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z małoletnim w jednym łóżku. Unikaj spania z małoletnimi w jednym pomieszczeniu, chyba że nie ma możliwości nocowania w odrębnym pokoju i konieczne jest, by w jednym pomieszczeniu nocowała większa liczba osób.

Kontakty poza godzinami aktywności skautowych

Co do zasady kontakt z dziećmi i młodzieżą powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy bądź aktywności skautowych i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie Twoich obowiązków.

1. Nie wolno Ci zapraszać dzieci i młodzieży do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy bądź aktywności skautowych. Jeżeli zachodzi konieczność indywidualnego spotkania z małoletnim np. podczas zaliczania stopnia, wówczas należy wybierać na spotkanie harcówkę lub inne miejsce publiczne.
2. Właściwą formą komunikacji z małoletnimi poza godzinami pracy bądź aktywności skautowych są kanały służbowe (e-mail w domenie skauci-europy.pl – jeśli posiadasz, telefon służbowy – jeśli posiadasz).
3. Jeśli nie posiadasz e-maila w domenie skauci-europy.pl, ani telefonu służbowego, możesz podjąć kontakt z małoletnimi poza godzinami pracy bądź aktywności skautowych – także za pośrednictwem prywatnego e-maila, prywatnego telefonu, prywatnego profilu w mediach społecznościowych. Wolno tworzyć grupy za pośrednictwem komunikatorów w mediach społecznościowych w celu realizacji zadań i aktywności skautowych.

4. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli małoletni i rodzice/opiekunowie małoletnich są osobami bliskimi wobec członka personelu) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych małoletnich, ich rodziców/opiekunów.

Bezpieczeństwo online

Bądź świadom cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania Twojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także Twoich własnych działań w Internecie.

Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których możesz spotkać dzieci i młodzież, z którymi prowadzisz aktywności skautowe lub zawodowe, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystasz. Jeśli Twój profil jest publicznie dostępny, dzieci i młodzież oraz ich rodzice/opiekunowie będą mieć wgląd w Twoją cyfrową aktywność.

1. Nie wolno Ci nawiązywać kontaktów z małoletnimi znajdującymi się pod opieką Stowarzyszenia poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych, w celach innych niż komunikacja związana z aktywnościami skautowymi.
2. W trakcie zajęć czy innych aktywności prowadzonych przez Stowarzyszenie osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone, a funkcjonalność bluetooth wyłączona.

Zasady bezpiecznej komunikacji wobec osoby, która doświadczyła krzywdzenia

1. Jeżeli osoba krzywdzona chce opowiedzieć o swoich przeżyciach, należy wysłuchać jej spokojnie i traktować poważnie. Zadawanie pytań jest dopuszczalne tylko w celu uściślenia. Nie wolno zadawać pytań naprowadzających i wtrącających. Nie wolno sugerować własnych słów, używać należytych terminów, którymi posługuje się zgłaszający.
2. Nie należy okazywać przesadnej emocjonalnej reakcji na słowa zgłaszającego, ale wysłuchać w postawie życzliwego spokoju.
3. Należy zapewnić zgłaszającego, że wyjawiając nadużycie postąpił właściwie.
4. Krzywdzonego, należy poinformować jakie kroki zostaną podjęte, aby mu pomóc.
5. Nie wolno składać zgłaszającemu żadnych obietnic, które nie będą mogły zostać dotrzymane, szczególnie w kwestii poufności.
6. Krzywdzonego należy zapewnić, iż on nie ponosi winy za zaistniałą sytuację.
7. Należy zaproponować krzywdzonemu towarzyszenie mu w drodze do osoby, u której uzyska dalszą pomoc.
8. W czasie rozmowy ze zgłaszającym nie należy wyrażać przypuszczeń, sugestii, stawiać hipotez, nie parafrazować tego, co powiedziała dana osoba, ani nie przedstawiać alternatywnych wyjaśnień.
9. Nie wolno wyrażać opinii (ani negatywnych, ani pozytywnych) i komentarzy na temat domniemanego sprawcy.
10. Nie wolno ujawniać szczegółów rozmowy osobom trzecim, a w szczególności osobie, która została wskazana przez osobę zgłaszającą jako sprawca.
11. Należy wyjaśnić zgłaszającemu, że tymi informacjami będzie musiał podzielić się z innymi. Pod koniec rozmowy należy poinformować go, o dalszych krokach oraz komu zostaną przekazane uzyskane informacje.

12. Osoba, która jako pierwsza dowiaduje się o zaistnieniu potencjalnego przypadku krzywdzenia małoletniego, nie jest upoważniona do wydawania decyzji, czy fakt nadużycia/krzywdzenia rzeczywiście miał miejsce. Jest to zadanie dla odpowiedzialnych organów i instytucji, do których sprawa zostanie skierowana na dalszych etapach.

Zasady bezpiecznych relacji MAŁOLETNI - MAŁOLETNI

1. Zasady bezpiecznych relacji określają: Prawo wilczka i Prawo harcerskie. Ponadto zasady bezpiecznych relacji określają regulaminy obozów, zimowisk bądź innych wydarzeń, opracowywane każdorazowo i dostosowywane do rodzaju wydarzenia oraz grupy uczestników. Określają one szereg działań i zachowań akceptowalnych oraz niedopuszczalnych w relacjach rówieśniczych.
2. W kontaktach rówieśniczych małoletni powinni:
 - a) słuchać poleceń dorosłych,
 - b) zwracać się w razie problemów do zaufanych dorosłych,
 - c) pamiętać o konsekwencjach swojego działania,
 - d) opiekować się i udzielać pomocy potrzebującym kolegom/koleżankom,
 - e) akceptować i wspierać rówieśników nowoprzybyłych,
 - f) rozwiązać konflikty bez stosowania przemocy,
 - g) dbać o zdrowie i życie swoje i innych małoletnich,
 - h) używać zwrotów grzecznościowych,
 - i) bawić się zgodnie, a jeśli zdarzy się konflikt dążyć do rozmowy i jego rozwiązania,
 - j) pomagać sobie nawzajem,
 - k) postępować uczciwie,
 - l) być uprzejmym, życzliwym i przyjaznym,
 - m) mówić otwarcie o swoich uczuciach, emocjach i poglądach, uwzględniając prawo do prywatności i zachowania informacji o sobie dla siebie lub osób najbliższych,
 - n) wyrażać własne potrzeby,
 - o) szanować pracę i własność innych osób,
 - p) szanować i tolerować potrzeby innych małoletnich, przejawiać postawę akceptacji wobec innych ze szczególnym uwzględnieniem różnic etnicznych i kulturowych oraz potrzeb rówieśników z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami.
3. Należy przestrzegać dzieci i młodzież przed agresywnym rozwiązywaniem konfliktów, proponując sposoby uwzględniające zachowanie szacunku do innych.
4. Należy uczyć dzieci i młodzież jasnego mówienia o swoich emocjach i potrzebach.
5. W relacjach pomiędzy rówieśnikami niedopuszczalna jest każda forma przemocy. Przejawy agresji należy zgłaszać osobie dorosłej.
6. Każdy małoletni nie powinien:
 - a) wyrządzać swoim kolegom/koleżankom żadnej krzywdy fizycznej (popychać, bić, kopać, gryźć itp.) i psychicznej (obrażać, przezywać, wykluczać z grupy);
 - b) wyśmiewać się z innych,
 - c) obrażać się na kolegów/koleżanki,
 - d) używać brzydkich słów,
 - e) kląć się z kolegami/koleżankami,

- f) przeszkadzać innym w zabawie i pracy,
- g) niszczyć wytworów pracy innych,
- h) krzyczeć, hałasować, chyba że, okrzyki wynikają z zasad gry lub zabawy,
- i) biegać w sali zajęć, bądź na korytarzu,
- j) zabierać cudzych rzeczy,
- k) naśladować złych zachowań od kolegów/koleżanek, które postępują niewłaściwie.